
JONG EN RADICAAL ANGRY
WWW.A-N-G-R-Y.NL

**LESPAKKET 3
KOSMOPOLIS ROTTERDAM**
VOOR MBO 1E EN 2E LEERJAAR,
NIVEAU 1 T/M 4

TOELICHTING VOOR DOCENTEN

U heeft ervoor gekozen met uw leerlingen deel te nemen aan het project ANGRY, een multimediaal project over beeldvorming over radicalisering onder jongeren. Wij kunnen ons voorstellen dat u het belangrijk vindt dat leerlingen goed geïnformeerd aan het project beginnen.

Voor leerlingen van MBO 1e en 2e leerjaar, niveau 1 t/m 4, is daarom een speciale lesbrieft ontwikkeld. In deze toelichting leest u hoe u de lesbrieft kunt gebruiken.

De tentoonstelling is te zien in het Nederlands Fotomuseum in Rotterdam van 22 januari t/m 13 juni 2011.

Mocht u na het lezen van de toelichting nog vragen hebben over de lesbrieft, dan kunt u contact opnemen met Kosmopolis Rotterdam, Alia Azzouzi. Tel: 010 4177421

PROGRAMMA

De lesbrieft kan gebruikt worden als onderdeel van het totaalprogramma voor MBO van Kosmopolis of als voorbereiding op een los bezoek aan de tentoonstelling ANGRY in het Nederlands Fotomuseum. Na de tentoonstellingsperiode kan de lesbrieft ook gebruikt worden zonder bezoek aan de tentoonstelling. Het inzetten van een gastdocent is wel aan te raden. Als u hier gebruik van wenst te maken kunt u contact opnemen met Kosmopolis Rotterdam via bovenstaande contactgegevens.

Totaal programma, aangeboden door Kosmopolis Rotterdam:

- 1 twee lessen op school (bij maatschappijleer, geschiedenis of burgerschapscompetenties) met behulp van deze lesbrieft: kennis van basisbegrippen en historische context;
- 2 een les op school (maatschappijleer) of huiswerk: met behulp van de game op de website <http://www.a-n-g-r-y.nl/> plaatsen de leerlingen zichzelf met betrekking tot het onderwerp radicalisme;
- 3 gastles in de klas van Mohammed Cheppih: verder praten over het onderwerp met een deskundige. De leerlingen plaatsen zichzelf ten opzichte van de ander/klasgenoot;
- 4 bezoek aan de tentoonstelling ANGRY in het Nederlands Fotomuseum: rondleiding waarin het perspectief van de kunstenaar, jongeren zelf en de media aan de orde komen.
- 5 afronding op school: reflectie in de klas op wat de leerlingen hebben ervaren en geleerd.

NB - de punten 3 t/m 5 kunnen naar keuze van de school ook achterwege gelaten worden. In dat geval kunt u als geschiedenis, maatschappijleer of burgerschapscompetenties docent deze lesbrieft gebruiken als theoretisch kader en kunt u -binnen het kader van uw eigen lessen- naar aanleiding hiervan gesprekken met de leerlingen op gang brengen over het thema.

Kort programma, lesbrieft te downloaden via de website: (www.a-n-g-r-y.nl)

- 1 een voorbereidende les op school met behulp van deze lesbrieft (bij maatschappijleer, geschiedenis of burgerschapscompetenties);
- 2 bezoek aan de tentoonstelling in het Nederlands Fotomuseum. Informatie en reserveren: Nederlands Fotomuseum, Kim Fransen, telefoon: 010 2030404, educatie@nederlandsfotomuseum.nl.

KERN VAN HET PROJECT

Als we de media mogen geloven, neemt radicaal gedrag onder jongeren de laatste jaren sterk toe. Maar is er niet eerder sprake van een verandering in hoe wij naar bepaalde groepen jongeren of naar bepaalde vormen van gedrag kijken? In ANGRY wordt de verbeelding van "de radicaal" belicht vanuit drie posities: door kunstenaars, door de media en door radicale jongeren zelf. De verschillen in de verbeelding van de radicaal vanuit de verschillende perspectieven roept vragen op: wat is radicalisme eigenlijk? Wie is radicaal en wie bepaalt dat? Neemt radicalisme in Nederland toe of is de beeldvorming rondom radicalisme vooral veranderd?

INSTEEL LESBRIEF

De lesbrieft biedt de docent tekst, vragen en enkele eenvoudige opdrachten om de leerlingen bij de start van het project basiskennis mee te geven over het begrip radicalisme. In ANGRY wordt niet geoordeeld of veroordeeld. Radicalisme is immers niet alleen negatief, maar het kan ook positieve resultaten hebben.

Door het met enige afstand te beschouwen en begrijpelijk te maken, wordt de basis gelegd voor het voeren van open gesprekken over het radicalisme en beeldvorming zoals die gevoerd zullen worden in de gastles van Mohammed Cheppih en bij het bezoek aan de tentoonstelling in het Nederlands Fotomuseum.

DOELEN LESBRIEF

een brede definitie hanteren van het begrip radicalisme
 een aantal hedendaagse en historische voorbeelden kennen
 een aantal overeenkomsten tussen de groepen kennen
 beseffen dat opvattingen over radicaal gedrag kunnen veranderen
 een aantal redenen weten waarom iemand radicaliseert
 verschillende perspectieven herkennen in berichtgeving over radicalisme

HOE KAN DE LESBRIEF WORDEN INGEZET

De lesbrieven bestaan uit stukken informatieve tekst met per onderwerp vragen om over na te denken of te bespreken en soms een eenvoudige opdracht om de informatie toe te passen.

Bij het voeren van de discussies kan het helpen vooraf spelregels te bepalen. Bijvoorbeeld:

Bij het onderwerp blijven

Niet persoonlijk worden

Elkaar uit laten praten

Samen bouwen aan nieuwe gedachten, zeg "ja, en ..." in plaats van "ja, maar..."

Gebruik je eigen gedachten, dus niet "Mijn vader zegt".

WEBSITE

Wanneer er een digitaal schoolbord aanwezig is, kan tijdens de les gebruik gemaakt worden van de inhoud van de website <http://www.a-n-g-r-y.nl>.

Daar zijn onder andere filmpjes te vinden van interviews met radicale jongeren. De filmpjes zijn speciaal voor het project gemaakt en zijn verdeeld in korte fragmenten.

Kijk bijvoorbeeld naar:

- Sjors over media (extreem rechts)
- Maaïke over gevolgen (feminist)
- Saskia over radicaal (christen)
- Acties: hooligans / knokken

Voor MBO: De lesbrieven kan per tweetal doorgewerkt worden. Dat geeft de leerlingen de kans actief hun gedachten te vormen en ordenen. Iedere leerling leest daarbij zelf de teksten en bespreekt samen de discussiepunten en opdrachten.

Aanvullend kan de "drie minuten pauzetechniek" worden toegepast: de docent stopt de les steeds na tien minuten en vraagt enkele leerlingen het volgende te doen:

- samenvatten wat ze hebben geleerd/ervaren;
- interessante aspecten noemen van wat ze hebben ervaren;
- punten van verwarring of onduidelijkheden opsporen en oplossen.

In principe kan de lesbrieven in drie delen behandeld worden, verspreid over twee of drie lessen van 45 minuten, afhankelijk van de lengte van de discussies.

INHOUDSOPGAVE LESBRIEF

Inleiding

Deel 1

Wat is radicalisme

- Radicalisme in het nieuws
- Radicalisme volgens het woordenboek
- Radicaliseren

Deel 2

Vormen van radicalisme

- Feministen
- Neonazi's en extreem rechts
- Religieus radicalisme

Deel 3

Hoe werkt radicalisme?

- Overeenkomsten tussen de groepen
- Veranderingen in opvattingen over radicaal gedrag
- Waarom radicaal gedrag en radicalisering?
- Beeldvorming in de media en gebruik van de media

Tot slot

Vervolg van het project

Colofon

Tekst en samenstelling: Marieke Stein, www.mariekestein.nl

Tekst en research: Vera Haket, www.bureauhaver.nl

In opdracht van Kosmopolis Rotterdam

ANGRY is een project van Paradox, het Nederlands Fotomuseum en Kosmopolis Rotterdam.

In samenwerking met Prospektor, Lantaren Venster en International Film Festival Rotterdam.

www.nederlandsfotomuseum.nl

www.paradox.nl

www.kosmopolisrotterdam.nl

Kosmopolis Rotterdam, januari 2011